

Else Lasker-Schüler: Mein blaues Klavier / Mój niebieski fortepian (tł. Ela Binswanger)

Else Lasker-Schüler: Mój niebieski fortepian

Mam w domu niebieski fortepian,
Nie szkodzi, że nie znam nut.

W piwnicy stoi pod schodami
Od kiedy świat toczy wrzód.

W cztery gwiazd ręce na nim grano -
- Pieśń w jasną noc niosła łódź -
Dziś szczury struny przegryzają.

Klawiaturę mu połamano,
Żałosny niebieski trup.

Wpuśćcie mnie anioły kochane -
- Chleb zjadłam, z nim gorzki miód -
Choć wiem, że to jest zakazane,
Żywą do niebiańskich wrót.

(tł. Ela Binswanger)

<https://www.youtube.com/watch?v=WWyCmEvIhDM>

Else Lasker-Schüler: Mein blaues Klavier

Ich habe zu Hause ein blaues Klavier
Und kenne doch keine Note.

Es steht im Dunkel der Kellertür,
Seitdem die Welt verrohete.

Es spielten Sternenhände vier -
Die Mondfrau sang im Boote.
- Nun tanzen die Ratten im Geklirr.

Zerbrochen ist die Klaviatür.
Ich beweine die blaue Tote.

Ach liebe Engel öffnet mir
- Ich aß vom bitteren Brote -
Mir lebend schon die Himmelstür,
Auch wider dem Verbote.

*

W 1933 pobita na ulicy Berlina, tak jak stała, obolała, wsiadła do pociągu do Zurychu. I tam napisała ten wiersz.

*

Else Lasker-Schüler: My Blue Piano

I have a blue piano in my house
But not one note can I play.

It stands, in a world gone barbarous,
In the cellar's dark doorway.

Four star-hands played it in harmony,
Sister Moon sang in her boat.
The rats dance now, discordantly.

Wrecked is the keyboard, scattered the keys...
My blue dead piano, rest in peace.
Angels - How bitter, the bread I ate! -
Be good to me, welcome me
Still living, to heaven's gate,
Not heeding the law's decree.

(translated by Timothy Adès)

*

Else Lasker-Schüler : Mon piano bleu

Dans ma maison, j'ai un piano bleu
Mais je ne connais aucune note.

Il est dans l'obscurité de la porte du cellier
Depuis que le monde est devenu barbare.

Quatre mains d'étoiles y jouent
- La femme de la lune chantait dans la barque -
Maintenant, les rats dansent dans le cliquetis.

Le clavier est cassé...
J'en pleure la mort bleue

Ô chers anges, ouvrez-moi
- J'ai goûté du pain amer -
Ouvrez-moi déjà vivante la porte du ciel
- Malgré l'interdit.

(traduit par Caroline Tudyka)

*

Else Lasker-Schüler (11.2.1869 w Elberfeldzie - 22.1.1945 w Jerozolimie)

Na życie Else Lasker-Schüler wpłynął Ludwig Wittgenstein i Adolf Hitler... Przez pierwsze dwie dekady 20. wieku Else żyje wśród artystów sama tworząc, pisząc i rysując. W roku 1927 umiera jej syn. Na gruźlicę. Else jest załamana, wycofuje się z życia towarzyskiego. W 1933 zostaje zmuszona do wyemigrowania na skutek nacisków nazistowskich, przez 6 lat mieszka w Zurichu bez zezwolenia na pracę, utrzymuje się z pomocy przyjaciół, następnie - od 1939 - mieszka w Palestynie. Umiera w osamotnieniu.

Dziś w Niemczech są kluby miłośników jej twórczości, szkoły noszą jej imię, uwieczniono ją na znaczku pocztowym, w Jerozolimie ma swój monument...